

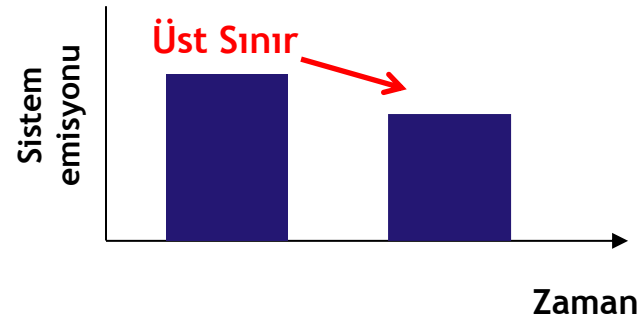
Türkiye'de Emisyon Ticareti Sisteminin Yol Haritası

**Karşılama ve projenin şimdiye kadarki
seyrinin özeti**

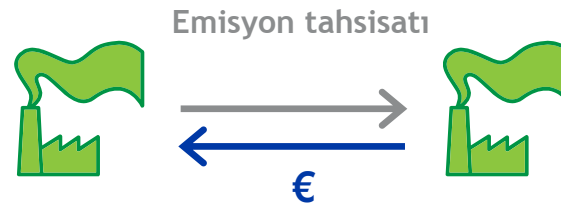
Eylül 2016

Emisyon ticareti sistemleri (ETS), bir piyasa mekanizması kullanarak, emisyonların maliyet etkin bir biçimde azaltılmasını amaçlar

Emisyon üst sınırı çevresel sonucu garanti eder

Katılımcılar emisyon tahsisatlarının ticaretini yapabilirler; böylece piyasa en iyi maliyete etkin azaltımları tespit eder

$$\text{Fiyat (€ / tCO}_2\text{)} = f(\text{arz, talep})$$

Emisyon ticaretinin genel amacı emisyonları düşürmektir ve tercih edilmesinin sebebi bunu en düşük maliyetle gerçekleştirebilmesidir

Proje faaliyetleri

Zamanlama	Faaliyet
<i>Şubat 2016</i>	<i>ETS tasarım unsurları: Kamu ve özel sektör çalıştayları</i>
<i>Mart 2016</i>	<i>Türkiye'deki muhtemel ETS senaryoları: Kamu ve özel sektör çalıştayları</i>
<i>Haziran – Temmuz 2016</i>	<i>ETS'nin yasal ve kurumsal yapısı hakkında Bakanlıklar ve Kurumlar ile istişare çalıştayı</i>
<i>Eylül 2016</i>	Bir ETS pilotunun tanıtımı için eylem planı: Kamu ve özel sektör çalıştayları
<i>Ekim 2016</i>	Nihai rapor

Proje için önümüzdeki önemli günler

- Projenin, tüm adımlarının bir araya geldiği aşamasına gelmiş bulunuyoruz: tasarım seçenekleri, diğer politikalar, mevzuatlar, kurumlar,...
- Hedefimiz ise:

Kısa ila orta vadede Türkiye’de bir emisyon ticareti pilot sisteminin muhtemel olarak getirilmesine yönelik bir tavsiyenin ve bunun gerçekleşebilmesi için gereken eylemleri içeren bir planın çıkartılmasıdır

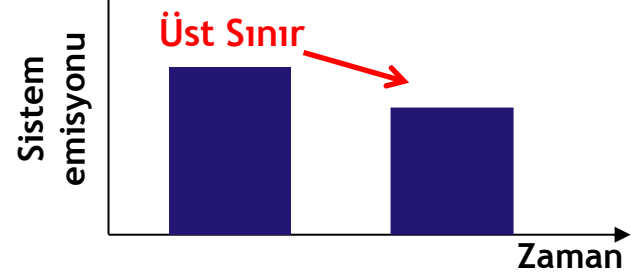
- Sizden girdileri toplamak için bu son şansımız
- Önümüzdeki günleri merakla bekliyoruz

Dört tasarım unsurundan

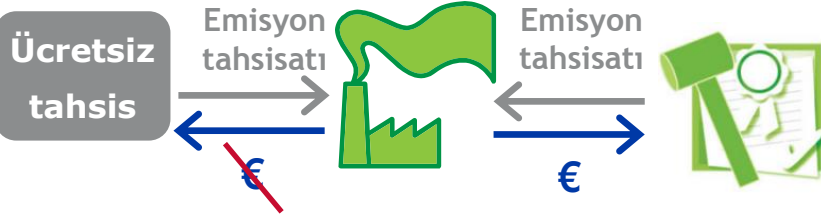
ETS kapsamı ve
genel tasarım unsurları

1

Emisyon üst sınırının belirlenmesi,
denkleştirmeler, fiyat/piyasa istikrarı
ve çevrelemesi

2

Tahsis, karbon kaçağı ve
açık arttırma

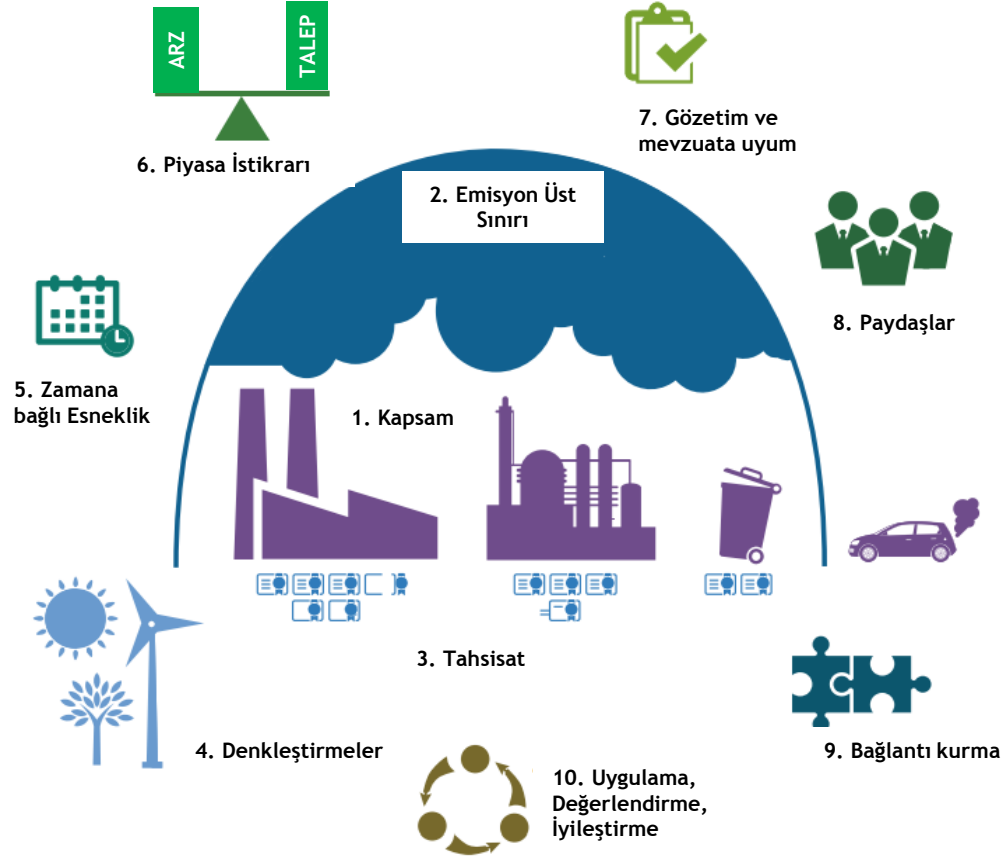
3

İRDA, kayıt sistemi ve ticaret

4

On ETS tasarım adımına...

Kaynak: Piyasa Hazırlıklılığı Ortaklığı (PMR) ve Uluslararası Karbon Eylem Ortaklığı (ICAP) 2016. Uygulamada Emisyon Ticareti: Tasarım ve Uygulama El Kitabı. Dünya Bankası, Washington, DC

Şimdiye kadarki çalıştaylar

- Şubat: kapasite oluşturma ve bilgi transferi üzerine odaklanma, bir ETS'nin kilit tasarım unsurlarının neler olduğunun belirlenmesi, nelerin yapılıp nelerin yapılmaması gerektiğinin değerlendirilmesi
- Mart: Türkiye'den izlenimler, Türkiye'de bir ETS için muhtemel senaryolar nelerdir?

2nci çalıştaydan bazı izlenimler

- > Tüm tasarım unsurları için Türkiye'den izlenimler +
- > Kapsam, emisyon st sınırı belirleme, tahsisat ve ticaret için muhtemel senaryolar

2nci çalıştayda edinilen bazı görüşler

- **Sektörel kapsam:** Türkiye’de kurulacak ETS’nin azami kapsamının, İRD yönetmeliğine paralel bir kapsam olacağına dair görüş birliği
- **Emisyon st sınırının belirlenmesi:** emisyon st sınırı belirlemenin İRD yönetmeliği altında toplanan verilere dayalı olarak aşağıdan yukarıya şekilde yapılması gerektiği yönünde görüş birliği; katılımcılar, büyüme için bir hükmün bulunması gerektiğini vurgulamışlardır
- **Tahsis:** spesifik bir tahsis yöntemi için bariz bir tercih belirtilmemiştir; katılımcılar ETS’nin başlangıç aşamasındaki katılımcılar için maliyetleri sınırlamanın gerekliliğini vurgulamışlardır
- **Denkleştirmeler:** katılımcılar, ETS sektörlerinin dışında da bazı faaliyetlerin yapılmasının gerektiğini vurgulamıştır, ancak ETS’de denkleştirmelerin kullanımına dair bir görüş birliğine varılamamıştır. ETS’deki gönüllü kredileri çevreleyen soruna işaret edilmiştir.

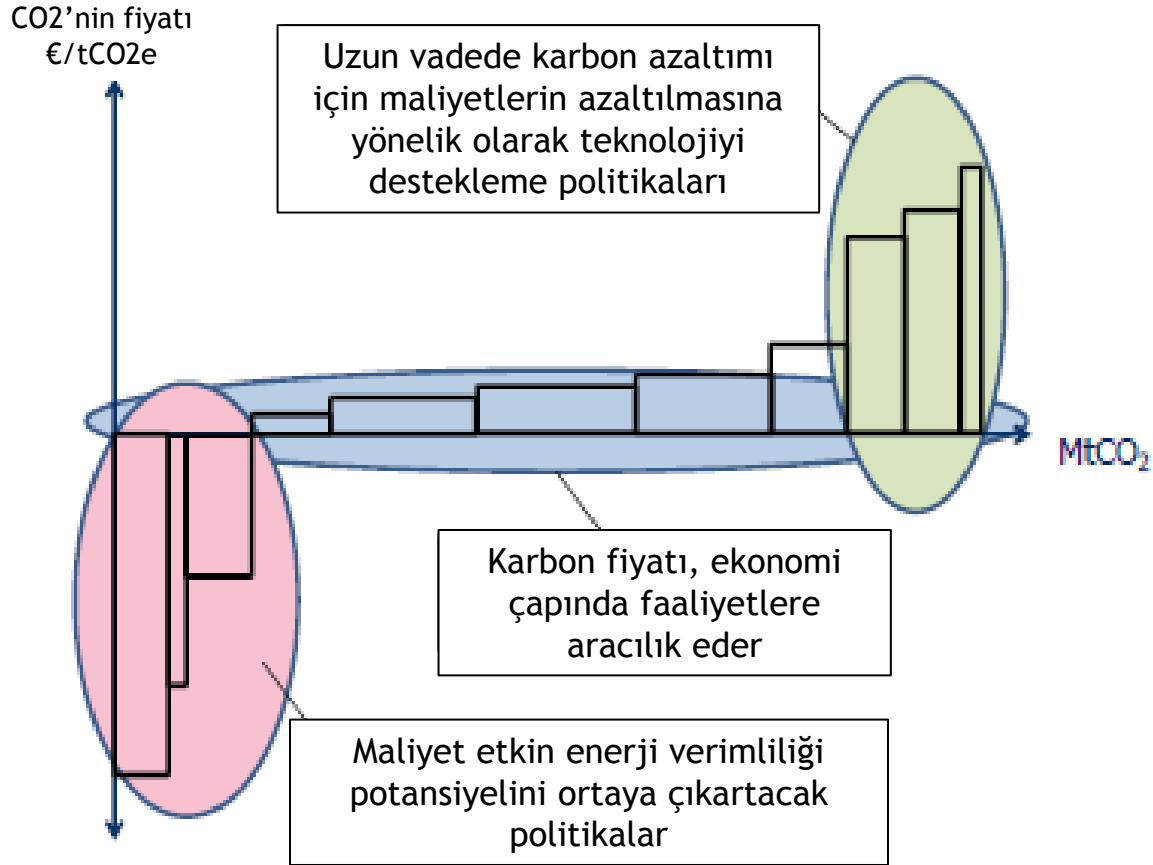
2nci çalıştayda edinilen bazı görüşler

- **Zamana bağlı esneklik ve piyasa istikrarı:** kısa bir pilot sistemle başlanması ve örneğin bir rezerv sayesinde maliyetleri çevreleyici yeterli provizyonların sağlanması yönünde görüş birliği
- **Gözetim ve mevzuata uyum:** katılımcılar, mevzuata tam uyumun olmasını temin etmek üzere (pilot) ETS'nin başlatılması öncesinde birkaç tam "İRDA (İzleme Raporlama Doğrulama Akreditasyon) yılları"nın tatbik edilmesi gerektiğini vurgulamışlardır
- **Bağlantı kurulması:** alıştayda, karmaşık uluslararası bağlantılar fazla ilgi görmemiştir; kısa ila orta vadede tek makul seçenek, AB ETS ile muhtemel bağlantıların kurulması gibi gözükmektedir.

2nci ve 3ncü alıştay arasındaki farklar

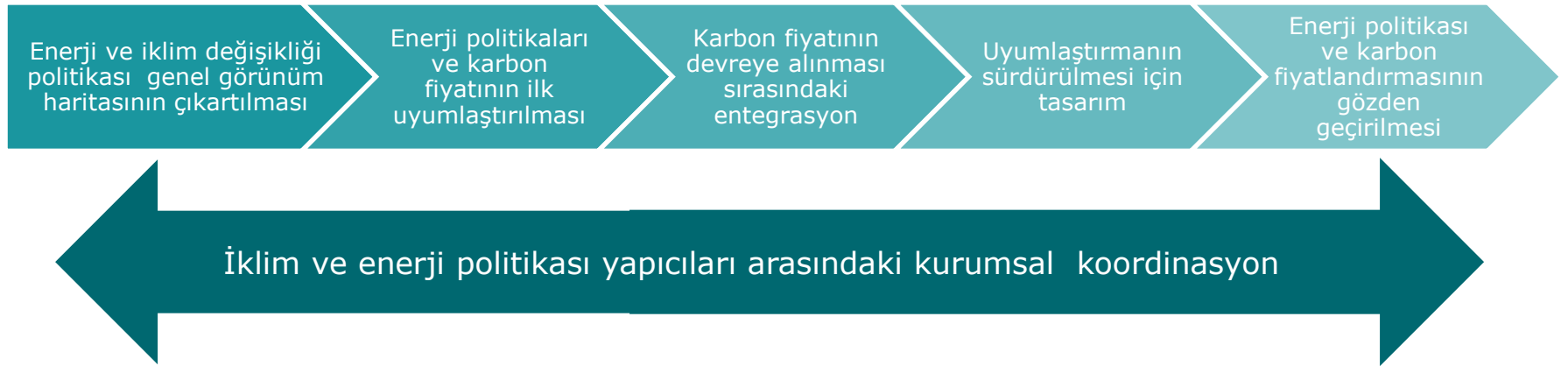
- 2nci alıştaydaki katkılarınız, Türkiye’de muhtemel pilot ETS nerisinin oluşturulmasında proje ekibi için son derece faydalı olmuştur
- Bu nc çalıştayda, bir adım daha ileri gidiyoruz ve bir takım değerlendirme kriterleri kullanarak , somut bir pilot ETS nerisi elde edebilmek amacıyla, muhtemel pilot sistem seçeneklerini inceliyoruz.

3. İş Paketi: Politika etkileşimi

Uluslararası Enerji Kuruluşu, 2013, *Karbon fiyatlandırması ve mevcut enerji politikaları arasındaki etkileşimlerin yönetilmesi, politika yapıcılar için rehberlik, 4. sayfa*

Work package 3: policy interaction

Uluslararası Enerji Kuruluşu, 2013, Karbon fiyatlandırması ve mevcut enerji politikaları arasındaki etkileşimlerin yönetilmesi, politika yapııcılar için rehberlik, 4. sayfa

Aşağıdaki konulara özellikle dikkat edilmesi gerekmektedir:

- Elektrik sektörü için birçok politika hedefini dengeleyen, genel kapsamlı bir paket:
  - Elektrik piyasasının serbestleştirilmesi
  - Yurtiçi kaynaklardan daha fazla faydalanılması
  - Makul fiyatlı elektrik
- Elektrik sektörü için ETS'nin rolüne karar verilmesi, farklı kaynaklardan elektrik üretim portföyünün sağlanmasına yönelik teknoloji desteği politikaları, emisyon üst sınırının belirlenmesi, hizalanması ve bu paket için tahsisi
- Teknolojiye özgü enerji verimliliği hedeflerinin yeniden gözden geçirilmesi, enerji verimliliği politikalarının finansal olmayan engellere odaklanması, emisyon üst sınırının belirlenmesi ve tahsis konusundaki etkilerin dikkate alınması

Aşağıdaki konulara özellikle dikkat edilmesi gerekmektedir:

- Türkiye'deki gönüllü karbon piyasası ile ilgili olarak, ya ETS sektörlerinde artık gönüllü projelere müsaade etmeyerek veya bu projeleri açık bir şekilde emisyon üst sınırını aşağı çekmek için dikkate alarak ya da "mükerrerliği (double-counting)" ortadan kaldırmak için özel basit bir çözüm bulmak için ETS ile etkileşimde bulunan kısımlarına dair bir karar alınması
- ETS'nin tasarımında, mümkün olduğu yerde, mevcut politikalardan faydalanılması, örneğin emisyon üst sınırının belirlenmesi için enerji verimliliği hedeflerinin kullanılması ve kıyas ölçütlerinin elde edilmesinde güncel teknoloji standartlarının kullanılması

- Türkiye'deki kurumsal ve yasal durum: bir pilot ETS'de kim ne yapabilir, eksiklikler nelerdir ve bu eksiklikler nasıl giderilebilir?
- Tasarım seçenekleri ve kriterlerden Türkiye için bir pilot ETS'ye doğru yolun ve ilişkili eylem planının çıkartılması
- Özel sektör açısından: Olası bir ETS'e nasıl hazırlanacaklar?